

Taf. IV. Capillitiumfäden von *Tylostoma*-Arten, mit Prisma bei 650-facher Vergrößerung gezeichnet.

1. «*T. laceratum* EHRENB. O-Bak, Berber Snakim Str., Sanddünen 40 m. leg. G. SCHWEINFURTH, 1868. EX mus. bot. Berol.» misit P. HENNINGS.

2. «*T. Schweinfurthii* BRESAD. (1891). Aegypten, O-Bak, 12. Sept. 1871, leg. G. SCHWEINFURTH. EX mus. bot. Berol.» misit P. HENNINGS.

Dieses Exemplar ist in den Gasterom. Hungar. auf Taf. XXIX, Fig. 14 photogr. abgebildet.

3. *T. fimbriatum* FR. (1829). Aus den Keeskeméter Exemplaren, welche in den Gasterom. Hungar. auf Tafel XI, Fig. 9—11 abgebildet sind. Capillitium hyalin, dünnwandig, selten verzweigt, hier u. da septiert, nicht in Glieder zerfallend, zumeist wellig gebogen, am Ende oft verdickt, 5—6 μ im Durchm.

4. Sub «*T. volvatatum* BORS. = *T. Boissieri* KALCHBR. etc. Dunes de l'Erg. Sud Algérie», misit. N. PATOILLARD.

Dieses Exemplar ist in den Gasterom. Hungar. auf Tafel XI, Fig. 21 auf dem sechsten Bilde abgebildet und auf Taf. XXIX, Fig. 13 photogr. reproduciert.

5. *T. Kansense* PECK (1901). Kansas. U. S. A., det. PECK, misit C. G. LLOYD.

6. Aus dem in den Gasterom. Hungar. auf Tafel XI, Fig. 17 unter d. Namen *T. volvatatum* BORS. abgebildeten Keeskeméter Exemplare. Das Capillitium stimmt mit jenem der vorigen Exemplare aus Kansas vollkommen überein.

Zwischen den auf Fig. 1, 2, 4, 5, und 6 abgebildeten Capillitien ist kein wesentlicher Unterschied zu finden.

Apró közlemények. — Kleine Mitteilungen.

Corydalis solida var. *trichophora* Zsák in M. B. L. III. 1904: 240—241.

Löcse mellett leltem Löcsefüred felé néhány szálát a tőalak közt. Az idézett leírásnak mindenben megfelelnek.

Einige Exemplare habe ich neben Löcse gegen Löcsefüred gesammelt. Sie stimmen mit der zitierten Beschreibung ganz überein.

Győrffy.

Hazai botanikai dolgozatok ismertetése.

Referate über ungarische botan. Arbeiten.

Schilberszky Károly: Pleistocaenkorú mohafaj Keeskemétről. (Hypnum Hollósianum). — *Überein Pleistocaenes Moos von Keeskemét.* — Mathematikai és természettudományi Értesítő. XXX. k. 4. füzet Budapest, 1912: 632—650. — 8°. Kiadja a Magyar Tudományos Akadémia. — (Herausg. von der Ung. Akad. der Wissenschaften).

A keeskeméti 1892-iki ártézi kút fúrása alkalmával került ki 34—35 m. mélységből *Chara foetida* (termések), *Carex distans* (mag), *Potamogeton* (magvak), *Chenopodium rubrum* (magvak), *Ranunculus trichophyllus* (magvak) társaságában egy moha-

Im J. 1892 sind beim Bohren eines artesischen Brunnens bei Keeskemét mehrere Pflanzenreste aus einer Tiefe von 34—35 m an das Tageslicht gekommen, darunter: *Chara foetida* (Oosporen), *Carex distans* (Samen), *Potamogeton* (Samen),

faj 1—2 ágacskája és igen sok levele. — Szerző a kecskeméti mohát, a: *Hymnum Hollósianum* SCHILB. n o v. f o s s. s p. -t a *Hymnum Taramellianum* FARNETTI-hoz tartja legközelebb esőnek, s táblázatba foglalja a p. 642, 644 a kettő közti különbséget. A recens alakok közül az *Acrocladium cuspidatum*- és *Hylocomium Schreberi*-hez áll közel szerző szerint. — A cikkhez 5 jó mikrographiai felvétel és 6 szövegközi rajz tartozik.

Chenopodium rubrum (Samen), *Ranunculus trichophyllus* (Samen) und viele Moosblätter nebst 1—2 beblätterten Stengelteilen. — Der Verf. hält diese für eine neue Art: *Hymnum Hollósianum* SCHILB. n o v. f o s s. s p., nächstverwandt mit *Hymnum Taramellianum* FARNETTI. — Von den rezenten Arten ist *Hymnum Hollósianum* mit *Acrocladium cuspidatum* und *Hylocomium Schreberi* zunächst verwandt. — Fünf gute mikrographische Aufnahmen und 6 Textfiguren illustrieren den Artikel. Gy.

Richter Aladár: Átszellőztető és a mechanikai rendszer correlatiója a Schizaeák szervezetében (V—IX. táblával). — *Über die Correlation des Durchlüftungs- und mechanischen Systems in der Organisation der Schizaeen* (Taf. V.—IX.) Mat. és Term. tud. Értesítő XX.X k. 5. f.: 797—842. Budapest, 1912 — 8v. (Székfoglaló értekezés). — (Akademische Antrittsrede).

Szerző cikkében a *Schizaeák* mechanikai és átszellőztető rendszere közötti élettani és anatómiai összefüggést mutatja ki, részletesen ismertetve az I. *Actinostachys* WALL. (*Digitatae* PRANTL.) II. *Pectinatae*, III. *Bifidae*, IV. *Dichotomae* csoportokba tartozó fajok alkalmazkodása mikéntjét a klíma változásaival szemben, amely — mivel általában jól fejlett légzőnyílásuk élénk gázcsere mellett bizonyít — főleg az átszajító (asszimiláló) rendszernek erős redukciója alkalmával első sorban a megerősítő szövetrendszernek erős előrenyomulásában, kifejlődésében nyilatkozik meg, mint xerophilus tulajdonságban. — Szerző e székfoglaló értekezéséhez 5 lithographicus táblán 41 szépen sikerült rajz tartozik.

Der Verf. weist den physiologischen und anatomischen Zusammenhang nach, welcher zwischen dem mechanischen u. Durchlüftungssystem der *Schizaeen* besteht; eingehend werden die Anpassungserscheinungen der verschiedenen in die Gruppe I. *Actinostachys* WALL. (*Digitatae* PRANTL.), II. *Pectinatae*, III. *Bifidae* u. IV. *Dichotomae* gehörenden Arten — an Klimaveränderung geschildert. Die gut entwickelten Spaltöffnungen sprechen für eine rege Transpiration. Starke Reduktion des Assimilationsystems, und bedeutende Entwicklung des mechanischen Systems erscheinen als xerophytische Eigenschaften. Die Abhandlung enthält 41 gelungene Figuren auf 5 lithograf. Tafeln. Gy.

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület évkönyve az 1912. évre. — Kolozsvár 1913: 1—113. 8°. — *Jahrbuch des Siebenbürgischen Museum-Vereines für d. J. 1912.*

Dr. Richter Aladár: A növénytár jelentése. I. c. 45—64.

Az intézet alkalmazottjai 43 gyűjtő kiránduláson vettek részt. — A tár kiadása: 8133 K 08 f. volt. — Az intézet alkalmazottjai sokoldalú munkát végeztek s két alkalmazottját a Magyar Tudományos Akadémia *cryptogamia* növénycsalád monographicus feldolgozása támogatására bryologiai, illetőleg *Carex*-tanulmányaiért jelentős anyagi segélyben részesítette.

Dr. A. Richter's: Bericht über die botanische Abteilung. I. c.: 45—46.

Die Angestellten haben 43 Sammelexcursionen ausgeführt. — Das Budget beträgt 8133 K 08 h. — Die Angestellten waren auf verschiedenen Arbeitsgebieten tätig; 2 Angestellte genossen von der Ungarischen Akademie der Wissenschaften eine Unterstützung zum Zwecke der monographischen Bearbeitung *cryptogamer* Familien bzw. *Carex*-Studien. Gy.

Külföldi botanikai dolgozatok ismertetése.

Referate über die ausländischen botanischen Arbeiten.

Joseph Szücs: Über einige charakteristische Wirkungen des Aluminiumions auf das Protoplasma. (Az alumíniumionnak a protoplasmára kifejtett néhány jellemző hatásáról.)

Jahrbücher für wissenschaftliche Botanik LII.

Szerző megismételte FLURI-nak az alumíniumionok ama tulajdonságára vonatkozó kísérleteit, hogy a sejtek plasmolyzálhatóságát megszüntetni képesek s kísérletei folyamán arra az eredményre jutott, hogy az alumíniumionoknak (szintűgy az ithrium és lanthanak), jölehet megvan a képessége, hogy a sejtek plasmolyzálhatóságát megszüntetik, ez a jelenség azonban nem a plasmahártyának a hatószerezrel szemben való permeabilitásának a fokozódásán, hanem a protoplasmának az alumíniumionok által előidézett megmerevedésén — melyből azonban ismét felüdülhet —

Der Verf. wiederholte die Versuche FLURI's, welche sich auf die Eigenschaft der Aluminiumionen beziehen, dass sie die Plasmolysierbarkeit der Zellen aufheben und kommt auf Grund seiner Experimente zu dem Schlusse, dass Aluminiumionen, ferner Ithrium und Lanthan zwar die Fähigkeit haben, die Plasmolysierbarkeit der Zellen aufzuheben, diese Erscheinung aber nicht auf einer Erhöhung der Permeabilität der Plasmahaut für das Agens, sondern auf der durch die Aluminiumionen bewirkte Erstarrung des Protoplasmas — aus welcher es sich aber wieder erholen kann — beruht. Doch

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1913

Band/Volume: [12](#)

Autor(en)/Author(s): diverse

Artikel/Article: [Hazai botanikai dolgozatok ismertetése. Referate über ungarische botan. Arbeiten. 200-202](#)